

Jack van Ommen heeft Lemster ‘roots’ historisch kleur gegeven

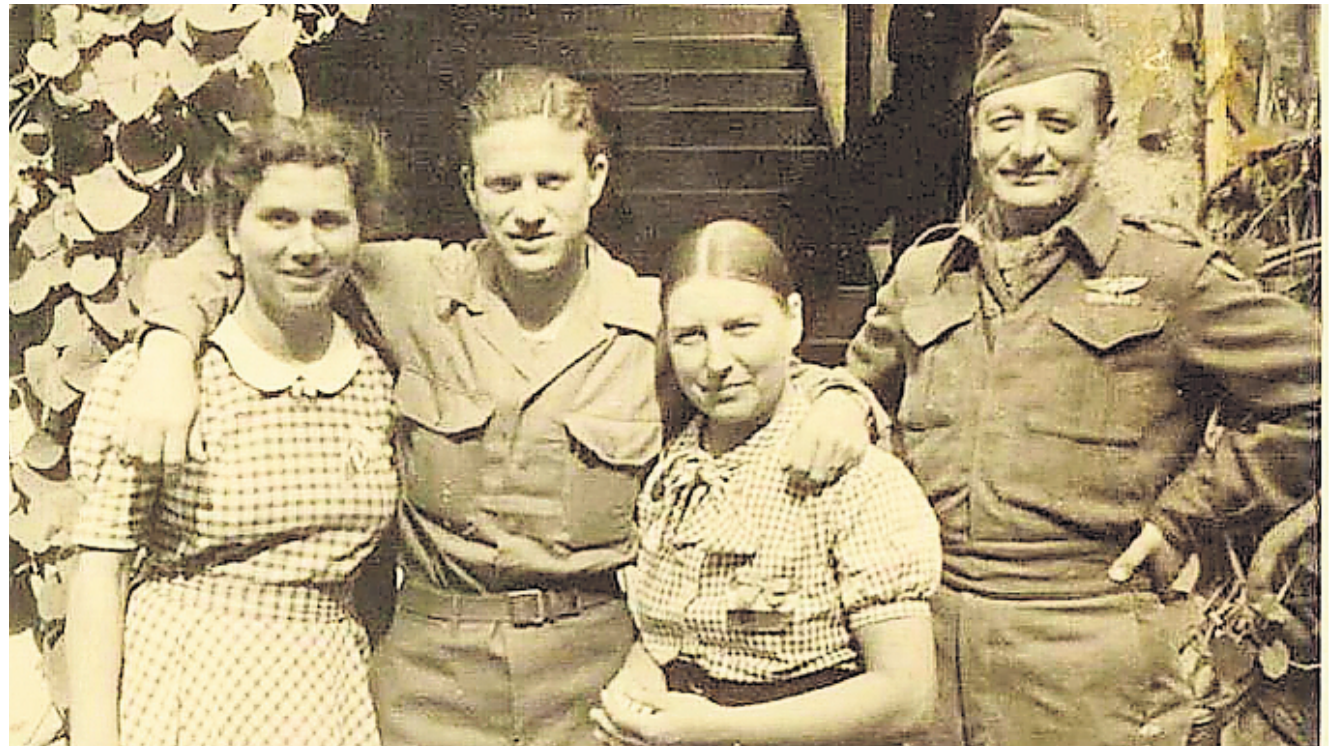
Het verhaal van Jack van Ommen over zijn grootouders, zijn moeder en nicht en over de Polderdijk in Lemmer lijkt een variant van het verhaal van de Emigrant, maar dan in een andere volgorde. De verrekijker als het ware omgedraaid zodat het beeld van zo ver aan de andere kant van het glas wel de afstand houdt, maar meer kleur krijgt.

DOOR:
Rynk Bosma

LEMMER ■ Het was in 2010 dat Jack, ooit was het Jaap, van Ommen afmeerde op een plek die hij zo goed kende van de foto's uit het familie-archief. Dat was voor het gebouw aan de Polderdijk waar Jan de Vries ooit een mastenmakerij had tot hij het bedrijf in 1926 overdeed aan Van der Neut. Het was De Fleetwood waarmee Van Ommen afmeerde en die boot was ook het vaartuig dat de mooie titel van zijn in 2005

gestarte voornemen *Around the World before 80 Years* te realiseren. Het verhaal stond in deze krant en inmiddels is het bijna vier jaar later. Eén voornemen is inmiddels voltooid, hij zou toen een boek schrijven over zijn moeder en haar nicht en dat boek is er sinds 2013.

Het minder goede nieuws is dat de Fleetwood er niet meer is. Sinds de Polderdijk in Lemmer is Van Ommen De Donau afgevaaren en via de Bosporus naar de Middellandse Zee om in 2012 weer terug

Mei 1945 in Grünwald met de Amerikanen. Tweede van rechts Rennie. American War Press HQ

naar Nederland te varen. Op de terugreis naar Amerika op 16 november vorig jaar ging de Fleetwood verloren door schipbreuk op Tago Mago eiland bij Ibiza.

Zijn grootvader trouwde in 1900 met Karolien van Anken op Urk en het echtpaar reisde na de verkoop van de mastenmakerij in Lemmer door naar Amsterdam waar De Vries ook een mastmakerij had. Dochter Rennie de Vries werd in 1901 in Heeg geboren en zij bracht haar jeugd groten-deels door in Lemmer. In Amsterdam trouwde zij met een Dick van Ommen en daar werd Jaap van Ommen geboren. Aan moed ontbrak het de zoon niet want op 19-jarige leeftijd waagde hij de definitieve reis richting Amerika. Die moed erfde hij kennelijk over van zijn ouders want ook vader en moeder Van Ommen bleken moedige mensen te zijn, zo blijkt uit

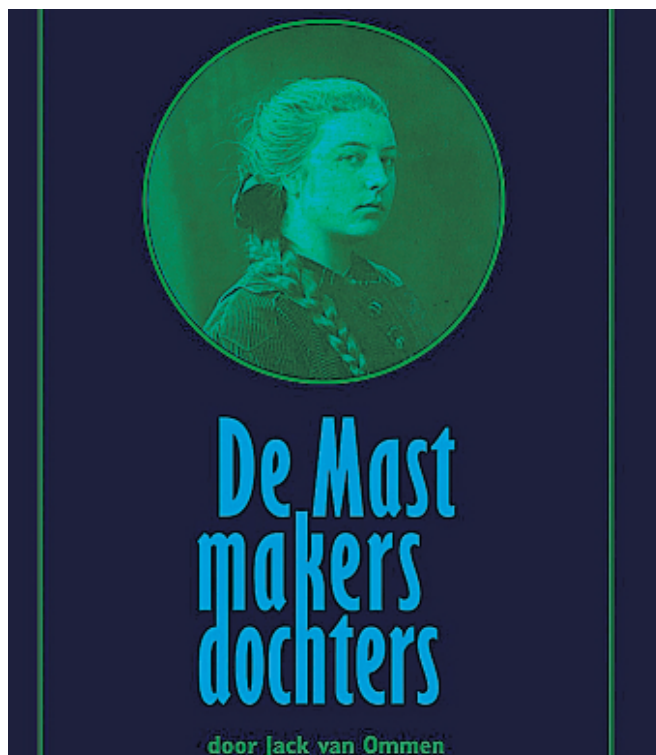
het in 2013 verschenen boek *De Mastmakersdochter*. Eigenlijk noemt de auteur het een autobiografie omdat zijn moeder trouw een dagboek bijhield van haar meest woelige periode tijdens de Tweede Wereldoorlog. De titel vermeldt echter twee mastmakersdochters want ook de nicht van Rennie de Vries, eveneens Rennie geheten, was een dochter van een mastmaker, zij groeide sinds 1906 op in Holtenau in Duitsland en haar levensloop vormt het spiegelbeeld van de Nederlandse Rennie. Rennie de Vries sluit zich in Amsterdam aan bij de verzetsgroep van Henk Dienske in de Rivierenbuurt van Amsterdam. Echtenoot Dick van Ommen kreeg als een van de eersten een exemplaar van het nu wereldberoemde Dagboek van Anne Frank van Otto Frank cadeau. Dick van Ommen werd in 1944 gearresteerd door de SD en het toeval wilde dat de familie Frank

vier maanden later werd gearresteerd. Net als echtgenote Rennie hield ook Dick van Ommen een dagboek bij.

Gedeeltes van dat dagboek zijn opgenomen in het boek en Jack van Ommen duikt in de archieven om de dagboeken in perspectief te plaatsen en historisch in te kleuren. Zo ontdekt hij dat verraad, lafheid en heldendom samen op schokkende wijze door de historie marcheren. Dat alles leidde tot de arrestatie van Henk Dienske op 20 april 1944 door de SD en Hennie van Ommen-De Vries werd een week later aangehouden. Het verhaal loopt dan langs de beruchte haltelijnen Vught, Ravensbrück en Dachau. In oktober 1944 komt zij in een Sonderkommando van Dachau terecht om te werken in de Agfa-fabriek. Een aangrijpend verhaal dat bijna heroïsche vormen krijgt als de vrouwengroep op 12 januari 1945 besluit tot een

algemene politieke werkstaking. Volgens de auteur uniek in zijn soort. Het Zevende Amerikaanse leger weet de vrouwen nog net te redden als zij reeds op weg zijn naar hun Dodenmars.

Hoe anders vergaat het Rennie Arendt-De Vries die op Dolle Dinsdag samen met haar twee zoons een veilig heenkomen probeert te zoeken in Duitsland. Tevergeefs, na de oorlog deelt zij de cel met onder andere de vrouw van Anton Mussert. Jack van Ommen is nu nog in Nederland en is van plan nog een bezoek aan de Polderdijk te brengen om de restauratie van de Mastmakerij als hotel van het Lemster Veerschip nog een keer met eigen ogen te zien. Op 3 april vliegt hij weer terug naar Amerika om de Nederlandse versie van 'Soloman', het boek over het zeilavontuur dat begon in 2005, te schrijven.

De omslag van het boek.